

Téma: život bunky, poznámky si prepíš do zošita, nauč sa poznámky, odpovedz na otázky k učivu, odpovede si prepíš do zošita!

Čo by sme mali vedieť o bunke?

- **Z buniek sú zložené telá všetkých živých organizmov.**
- **Bunka je základnou stavebnou časťou všetkých organizmov.**
- **Bunka je najmenšou časťou organizmov.**
- **Bunka vykonáva všetky životné funkcie.**
- **Bunka je veľmi malá, môžeme ju vidieť len pod mikroskopom.**

Telá organizmov môžu byť zložené:

- z jednej bunky- nazývame ich **jednobunkové organizmy**,
- z veľkého množstva buniek - nazývame ich **mnohobunkové organizmy**.

Medzi jednobunkové organizmy patrí napríklad:
drobnozrnko, kvasinka, črievička.

V každej bunke sa nachádzajú **orgánčeky**, ktoré nazývame aj organely. Všetky orgánčeky sú nevyhnutné pre život bunky. Každý orgánček má svoju funkciu, napríklad:

- **prijímanie potravy,**
- **spracúvanie živín,**
- **dýchanie,**
- **vyučovanie odpadových látok,**
- **pohyb,**
- **rozmnožovanie.**

Základné časti (orgánčeky) rastlinnej bunky:

- **bunková stena,**
- **cytoplazmatická blana,**
- **mitochondria,**
- **jadro,**
- **cytoplazma,**
- **vakuola,**
- **chloroplast.**

Základné časti (orgánčeky) živočíšnej bunky:

- cytoplazmatická blana,
- cytoplazma,
- jadro,
- mitochondria

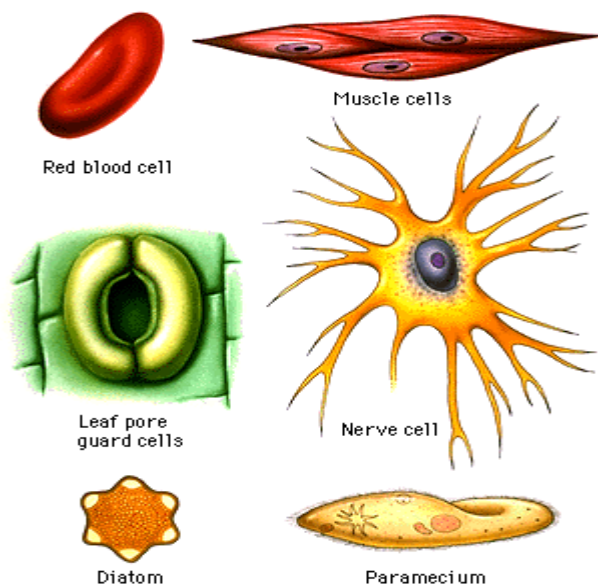
Všeobecné vlastnosti bunky sú najdôležitejšie vlastnosti bunky, charakteristické pre väčšinu buniek.

Patrí k nim:

- chemické zloženie- bunky obsahujú prvky ako kyslík, dusík, vodík, bielkoviny, cukry, tuky
- stavba – štruktúra – bunky majú rôzny tvar- rúrkovitý, guľkovitý, hviezdicovitý
- metabolizmus a syntéza látok- v bunke sa tvoria rôzne látky- napríklad hormóny, ktoré potrebujeme pre život.
- rozmnožovanie- bunky vznikajú nové a staré zanikajú
- dedičnosť- ak vzniká nová bunka tak kopíruje vlastnosti starej bunky.

Otázky k učivu :

1. Je bunka najmenšou časťou orgánov?
2. Nachádzajú sa v bunke organely?
3. Aké organely sa nachádzajú v rastlinnej bunke?
4. Aké organely sa nachádzajú v živočíšnej bunke?
5. Popíš chemické zloženie bunky !
6. Popíš Stavbu- štruktúru – tvar bunky!
7. Čo je to metabolizmus bunky?
8. Ako prebieha rozmnožovanie bunky?

rôzne tvary buniek.